

Проект рішення

від " " _____ року

№

м. Новомиргород

Про затвердження Комплексної програми захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", законів України "Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання", "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", Норм радіаційної безпеки України (НРБУ-97), порядку розроблення регіональних програм захисту населення від впливу іонізуючих випромінювань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 1999 року № 973, завдань обласної програми "Центральний регіон – 2015", рішення обласної ради від "21" березня 2014 року № 615 «Про затвердження Комплексної програми захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки» та з метою здійснення державної політики, спрямованої на захист життя, здоров'я та майна людей від негативного впливу іонізуючого випромінювання, спричинених природною радіоактивністю та практичною діяльністю,

районна рада ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Комплексну програму захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки (далі - програма) (додається).

2. Рекомендувати районній державній адміністрації визначити управління економічного розвитку, торгівлі, інфраструктури та промисловості райдержадміністрації відповідальним за координацію, контроль та аналіз виконання заходів, передбачених програмою.

3. Рекомендувати органам місцевого самоврядування розробити відповідні програми захисту населення від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки.

4. Рекомендувати структурним підрозділам райдержадміністрації, територіальним органам міністерств і відомств України в районі, органам місцевого самоврядування, забезпечити виконання програми відповідно до повноважень та встановлених термінів.

5. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію районної ради з питань екології та раціонального використання природних ресурсів.

Голова районної ради

М. ЧЕПІЖАК

Затверджено
рішенням Новомиргородської
районної ради
" _____ " _____ 2014 № _____

**Комплексна програма захисту населення Новомиргородського району
Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання
на 2014-2018 роки
(далі-програма)**

I. ВСТУП

1. Основні терміни, величини та одиниці, які використовуються у даній програмі:

аварія радіаційна - будь-яка незапланована подія на будь-якому об'єкті з радіаційною чи радіаційно-ядерною технологією, якщо при виникненні цієї події виконуються дві необхідні і достатні умови:

втрата контролю над джерелом;

реальне (або потенційне) опромінення людей, пов'язане з втратою контролю над джерелом;

аварійне опромінювання - непередбачене підвищення опромінення персоналу та/або населення внаслідок радіаційної аварії;

альфа випромінювання - корпускулярне іонізуюче випромінювання, яке складається з альфа-часток (ядер гелію), що випромінюються при радіоактивному розпаді чи при ядерних реакціях, перетвореннях;

безпосередньо іонізуюче випромінювання - іонізуюче випромінювання, що складається з заряджених часток (електронів, протонів, альфа-часток та ін.), які мають кінетичну енергію, достатню для іонізації атомів і молекул речовини;

бета-випромінювання - корпускулярне електронне або позитронне іонізуюче випромінювання з безперервним енергетичним спектром, що виникає при перетвореннях ядер чи нестабільних часток (наприклад, нейтронів). Характеризується граничною енергією спектру E_{β} , чи середньою енергією спектру;

внутрішнє опромінення - опромінювання тіла людини та окремих її органів і тканин від джерел іонізуючих випромінювань, що знаходяться в самому тілі;

гамма-випромінювання - короткохвильове електромагнітне випромінювання з довжиною хвилі $< 0,1$ нм, що виникає при розпаді радіоактивних ядер, переході ядер із збудженого стану в основний, анігіляції електронно-позитронних пар, тощо;

деактивація - процес зниження радіоактивного забруднення до допустимих норм шляхом його видалення;

джерело іонізуючого випромінювання - об'єкт, що містить радіоактивну речовину, або технічний пристрій, який створює або в певних умовах здатний створювати іонізуюче випромінювання;

доза ефективна - сума добутків еквівалентних доз в окремих органах і тканинах на відповідні тканинні зважуючі фактори;

доза еквівалентна в органі (тканині) - величина, яка визначається як добуток поглиненої дози в окремому органі або тканині на радіаційний зважуючий фактор. Одиниця еквівалентної дози в системі СІ - зіверт (Зв);

дозиметричні обстеження - вимірювання потужності дози (рівнів радіації);

радіаційний зважуючий фактор - коефіцієнт, що враховує відносну біологічну ефективність різних видів іонізуючого випромінювання. Використовується виключно при розрахунку ефективної та еквівалентної доз;

зовнішнє опромінення - опромінення об'єкту (наприклад, тіла людини) від джерел іонізуючих випромінювань, які знаходяться поза цим об'єктом;

зона спостереження - територія, на якій можливий вплив радіоактивних скидів та викидів радіаційно-ядерного об'єкта та де здійснюється моніторинг технологічних процесів з метою забезпечення радіаційної безпеки радіаційно-ядерного об'єкта;

ізоотоп радіоактивний радіоактивні атоми з однаковим числом протонів у ядрі, наприклад, радіоактивний ізоотоп йоду - йод-125, -127, -129, -131, -132, -133 і т.д.;

іонізуючого випромінювання - випромінювання (електромагнітне, корпускулярне), яке при взаємодії з речовиною безпосередньо або непрямо викликає іонізацію та збудження її атомів і молекул;

медичне опромінення - це опромінення людини (пацієнтів) внаслідок медичних обстежень чи лікування;

моніторинг радіаційний (аварійний) - визначення вмісту радіонуклідів в об'єктах навколишнього середовища, продуктах харчування, воді, доз опромінення населення та їх прогнозування з метою забезпечення інформацією, яка потрібна для прийняття рішень щодо необхідності втручання та визначення його форми, масштабу та тривалості;

опромінення - вплив на людину іонізуючого випромінювання від джерел, що знаходяться поза організмом (зовнішнє опромінення), або від джерел, що знаходяться всередині організму (внутрішнє опромінення).;

потужність поглиненої в повітрі дози (ППД) потужність дози, що поглинена в одиниці об'єму повітря;

природний радіаційний фон - опромінення, що створюється космічними джерелами та теригенними (властивими Землі) радіонуклідами за виключенням техногенно-підсилених джерел природного походження;

радіоактивність - властивість радіонуклідів спонтанно перетворюватися в атоми інших елементів (нукліди чи радіонукліди) внаслідок переходу ядра з одного енергетичного стану в інший, що супроводжується іонізуючим випромінюванням;

радіаційний захист - сукупність нормативно-правових, проектно-конструкторських, медичних, технічних та організаційних заходів, що забезпечують радіаційну безпеку;

радіаційна безпека - стан радіаційно-ядерних об'єктів та навколишнього середовища, що забезпечує не перевищення основних дозових лімітів, виключення будь-якого невиправданого опромінення та зменшення доз опромінення персоналу і населення нижче за встановлені дозові ліміти настільки, наскільки це може бути досягнуто і економічно обґрунтовано;

радіаційний ризик - імовірність того, що у особи внаслідок опромінення виникне певний стохастичний ефект;

радіаційні відходи (РАВ) - матеріальні об'єкти і субстанції, активність радіонуклідів або радіоактивне забруднення яких перевищує рівні, встановлені діючими нормативами, за умови, що використання цих об'єктів і субстанцій не передбачається. РАВ — особливий вид радіоактивних матеріалів (у будь-якому агрегатному стані), відносно яких:

установлено, що ні зараз, ні потім у майбутньому вони не можуть бути використані, або ще нема остаточного рішення відносно того, яким чином ці матеріали можуть бути використані в рамках сучасних або створених у майбутньому технологічних процесів;

радіонуклід - радіоактивні атоми з даним масовим числом і атомним номером. Радіонукліди одного й того ж хімічного елемента називаються його радіоактивними ізотопами;

рентгенівське випромінювання - електромагнітне випромінювання з довжиною хвилі 10 в ст.-5 -10 в ст.-2 нм. Випромінюється при гальмуванні швидких електронів в речовині (безперервний спектр), та при переходах електронів з зовнішніх електронних оболонок атому на внутрішні (лінійчастий спектр). Джерела - рентгенівська трубка, деякі радіоактивні ізотопи, прискорювачі та накопичувачі електронів (синхротронне випромінювання);

рівень втручання - рівень відвернутої дози опромінення, при перевищенні якої потрібно застосовувати конкретний контрзахід у випадку аварійного чи хронічного опромінення;

рівень дії - величина, похідна від рівнів втручання, яка виражається у термінах таких показників радіаційної обстановки, які можуть бути виміряні: потужність поглинутої дози в повітрі на відкритій місцевості, об'ємна активність радіонуклідів в повітрі, концентрації їх в продуктах харчування, щільність випадіння радіонуклідів на ґрунті та інші;

середньорічна еквівалентна рівноважна об'ємна активність радону (ЕРОА) - усереднене за рік значення об'ємної активності радону в рівновазі з його дочірніми продуктами розпаду, які мали б таку саму потенційну альфа-енергію на одиницю об'єму, як їх існуюча суміш;

техногенно підсилені джерела природного походження - джерела іонізуючого випромінювання природного походження, які в результаті господарської та виробничої діяльності людини були піддані концентруванню або збільшилася їхня доступність, внаслідок чого утворилося додаткове до природного радіаційного фону опромінення.;

Бекерель (Бк) - нова одиниця активності в системі СІ (Бк). Один Бекерель дорівнює одному ядерному перетворенню в секунду або 0,027 нКі;

Грей - (Гр) - одиниця поглиненої дози іонізуючого випромінювання в системі СІ;

Зіверт (Зв) - одиниця еквівалентної та ефективної дози в системі СІ;

Кюрі (Ки) - стара одиниця активності в системі СІ (Ки).

2. Новомиргородський район Кіровоградської області розташований на Українському кристалічному щиті, масиві гірських порід гранітоїдного складу з підвищеним та високим кларковим вмістом розсіяних радіоактивних елементів урано-торієвого ряду.

Протягом останніх десятиріч у соціально-економічному розвитку району накопичилося багато проблем, які потребують невідкладного розв'язання.

З року в рік погіршується демографічна ситуація, зростає захворюваність і смертність населення, зменшується народжуваність. Захворюваність жителів району на злоякісні новоутворення має сталу тенденцію до зростання. Рівень захворюваності за останні 10 років постійно зростає.

В усіх виконаних науково-дослідних роботах спільним є висновок: основним дозоутворюючим фактором для населення району є радон.

Радон-222 – це газ, який утворюється під час радіоактивного розпаду природних радіонуклідів уранового ряду. Розпадаючись, радон-222 утворює короткоіснуючі дочірні продукти розпаду (далі - ДПР) – полоній, свинець та вісмут, які, приєднуючись до часток пилу чи вологи, утворюють радіоактивний аерозоль. Потрапляючи у легені, радіоактивний аерозоль (через малий період напіврозпаду ДПР радону-222) опромінює бронхіальний епітелій, що призводить до відносно високих доз опромінення, які можуть бути причиною додаткового ризику захворювань на рак легенів.

За даними наукових робіт державної установи "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України", що проводилися за прийнятими у світовій практиці методами оцінки, смертність від раку легенів, що обумовлена опроміненням радоном-222 у повітрі приміщень на території України, складає 8-10 тисяч випадків на рік.

Радон у повітрі приміщень є керованою компонентою дози опромінення. На території району в 90% випадків він надходить у повітря приміщень з ґрунтів.

Реалізація подібних програм на національному рівні розпочата з середини 80-х років в США, Великобританії, Австрії, Німеччині, Швеції, Бельгії, Чеській Республіці та Росії. Були проведені вимірювання радону у повітрі будинків, при перевищенні національних нормативів - проведено протирадонові заходи. Паралельно розроблено нові інженерно-планувальні рішення радонозахисних будинків. Виконуються заходи щодо науково-просвітницької роботи серед населення.

В Україні аналогічний пілотний проект в скороченому варіанті існував у 1991-1999 роках. Він стосувався забруднених територій в результаті аварії на

ЧАЕС. В результаті реалізації даної програми була створена метрологічна та апаратурна база для проведення робіт. Для забезпечення гарантій якості вимірювань було створено еталон одиниці об'ємної активності радону-222. Обстежено більше 22 тисяч будинків, що дозволило констатувати, що радон у повітрі житлових приміщень є основним дозоутворюючим фактором на території України. Були визначені закономірності формування рівнів радону у повітрі житлових будинків, а також визначені основні шляхи їх зменшення.

Загальна радіаційна ситуація в районі характеризується наявністю складного поєднання різноманітних джерел опромінення людини, які діють одночасно: природні, індустріальні, медичні, а також аварійні та техногенно-підсилені природні.

Здійснення радіаційного моніторингу на території району ускладнюється внаслідок відсутності сучасної радіологічної лабораторії.

Радіаційна ситуація в останні роки характеризується відносною стабільністю, проте серед населення регулярно поширюються чутки про підвищення радіаційного фону, які викликані відсутністю інформації.

Через відсутність коштів проблемним залишається питання щодо придбання нових, ремонту та перевірки існуючих дозиметричних та радіометричних приладів.

II. ОЦІНКА СТАНУ ЗАХИСТУ ЛЮДИНИ ВІД ВПЛИВУ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ В РАЙОНІ

З метою забезпечення радіаційного захисту населення і територій, відповідно до рекомендацій наукових установ, визначено основні напрямки досліджень на території району.

Законодавство України, та рекомендації Міжнародної агенції атомної енергетики (МАГАТЕ) передбачають комплексність у дослідженнях радіаційно-складової стану довкілля.

Відповідно до Норм радіаційної безпеки України (НРБУ-97), Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України (ОСПУ-2005), за визначенням наукових робіт державної установи "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва Національної Академії медичних наук України", система радіаційного захисту населення будується на результатах медико-біологічних досліджень, які стисло формулюються висновком: мірою можливого негативного впливу опромінення на здоров'я людини є величина отриманої дози, незалежно від того, яким джерелом іонізуючого випромінювання вона сформована – природним чи штучним.

Результати оцінки найбільш імовірних ефективних річних доз опромінення населення за показниками основних джерел опромінення визначаються на підставі загальних даних вимірів середньорічної еквівалентної рівноважної об'ємної активності радону-222 (далі - ЕРОА) у повітрі приміщень дошкільних,

шкільних та лікувальних закладів та, не менше ніж у 40%, - у приватному секторі території яка досліджується.

В районі протягом 2009-2013 років науковими установами України виконано кілька досліджень.

У даних роботах представлено основні результати проведених геолого-екологічних, еколого-гігієнічних, санітарно-епідеміологічних і медико-статистичних досліджень, які виявили провідну роль радіаційного фактору, який негативно впливає на стан довкілля району. Встановлено, що у формуванні екологічних ризиків для населення разом з техногенними радіаційними факторами, обумовленими виробничою діяльністю урановидобувних підприємств, провідна роль належить радіаційним факторам природного походження внаслідок геолого-екологічних особливостей регіону. За результатами проведених досліджень, крім іншого, визначено, що радон є основним (до 75%) дозоутворюючим фактором.

За період 2009-2013 років:

виконано ряд науково-дослідних робіт, комплексних радіологічних досліджень, відповідно до кожного напрямку досліджень отримано звіти та експертні висновки;

до виконання заходів програми було залучено наукові установи України зі статусом міжнародних експертів та єдина в Україні унікальна мобільна лабораторія Rapid SONNI державного підприємства "Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки" (ДНТЦ ЯРБ) Державної інспекції ядерного регулювання України;

між Державною інспекцією ядерного регулювання України та Кіровоградською облдержадміністрацією підписано Меморандум про співробітництво на 2012-2017 роки;

започатковано діяльність робочої групи із забезпечення радіаційного захисту та вивчення впливу іонізуючого випромінювання на стан здоров'я населення, склад якої затверджено розпорядженням голови Кіровоградської облдержадміністрації від 13 травня 2013 року № 239-р;

із залученням коштів Шведського агентства з міжнародного розвитку (SIDA) фахівцями Шведського агентства з радіаційної безпеки (SSM) та державної установи "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеєва Національної академії медичних наук України" організовано та проведено 5 курсів-тренінгів для спеціалістів Кіровоградської області. До реалізації прогами були залучені фахівці компанії "Bjerkning AB", корпорації "Vattenfall AB" ("Ватенфал АБ"), Служби геологічних досліджень (SGU), компанії "Mark- & Miljökontroll AB", Швеція;

фахівці Кіровоградської області з питань радіаційного захисту двічі брали участь у міжнародних навчально-практичних семінарах "Проблематика радону в середовищі життєдіяльності людини. Протирадонові заходи", які проводились у містах Стокгольм та Уппсала, Швеція. Під час практичних занять фахівці ознайомились із досвідом шведських, фінських та ірландських колег щодо

проектування та впровадження протирадонових заходів у будівництві житлових приміщень;

спільно із шведськими колегами виконано роботи щодо визначення об'ємної активності радону в ґрунті, проведення спектрометричного аналізу природних радіонуклідів, вимірювання потужності гамма випромінювання та підготовки даних щодо картографування радонових ризиків;

відповідно до Орхуської конвенції впроваджено заходи інформаційної діяльності з громадськістю, громадськими та дитячими організаціями;

проведено четверту та п'яту державні інвентаризації радіоактивних відходів на території;

III. МЕТА І ПРІОРИТЕТИ ПРОГРАМИ

Метою програми є забезпечення радіаційного захисту та ядерної безпеки. Виконання комплексу наукових досліджень та отримання експертних висновків щодо впливу техногенних та природних факторів на стан довкілля району. Продовження радіометричних досліджень води артезіанських свердловин на вміст радону, об'єктів довкілля для визначення активностей природних радіонуклідів, визначення впливу медичних досліджень та інші.

Формування та використання сучасного приладового парку для радіологічних вимірювань, показники якого можуть бути прийнятими для аналізу радіаційних ризиків.

Виконання протирадонових заходів у дитячих закладах, зменшення доз опромінення населення району, яку воно отримує за рахунок радону – керованої компоненти формування річної дози, основного дозоформуєчого фактора; зниження фактору необґрунтованого опромінення під час проведення медичних досліджень та зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з використанням джерел іонізуючого випромінювання, поводженням із радіоактивними відходами. Поліпшення стану здоров'я жителів всіх соціальних верств і вікових категорій.

Продовження співпраці із науковими колами області у напрямках захисту життя, здоров'я та майна людей від негативного впливу іонізуючих випромінювань, спричинених природною радіоактивністю та практичною діяльністю, науково-просвітницької та інформаційної роботи з населенням.

IV. ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ ТА ЇЇ ОСНОВНІ ЗАХОДИ

Завданням програми є реалізація в районі державної політики щодо захисту населення від понаднормованого впливу іонізуючого випромінювання.

1. Основними заходами програм є:

1) пошук і виявлення джерел та шляхів впливу іонізуючих випромінювань на людину;

2) реалізація заходів щодо знешкодження джерел і шляхів, що спричиняють вплив іонізуючих випромінювань на людину, та (або) захисту від цього впливу людини;

3) впровадження пунктів радіаційного контролю продуктів харчування на ринках і в інших місцях їх масової реалізації;

4) надання населенню безоплатних консультацій з питань захисту від впливу іонізуючих випромінювань, радіаційного контролю, дезактивації предметів побуту;

5) ремонт, атестація та обслуговування побутових приладів радіаційного контролю;

6) створення умов для проведення дозиметричних обстежень, радіометричних та дезактиваційних робіт на замовлення населення та умов для збирання і передачі побутових радіоактивних відходів на зберігання спеціалізованим підприємствам;

Показники продукту наведені у додатку 2.

2. Основними напрямками реалізації програми, що впливають із її мети, є:

1) визначення радононебезпечних населених пунктів на території району;

2) організація та проведення радіаційно-гігієнічного моніторингу радону-222 в повітрі житлових приміщень зазначених місць;

3) наукове обґрунтування та впровадження оптимальних протирадонових заходів щодо приведення рівнів радону у повітрі навчальних, лікувально-оздоровчих, виробничих та житлових приміщень до вимог діючої нормативної бази;

4) науково-просвітницька робота з населенням.

3. Для виконання програми у рамках основних напрямків передбачається:

1) дотримання вимог нормативних документів щодо радіологічних показників радону-222 на радононебезпечних територіях;

2) наукове обґрунтування та розробка рекомендацій щодо впровадження протирадонових заходів, оцінка ефективності заходів із зменшення доз опромінення;

3) побудова інформаційної системи щодо рівнів опромінення населення;

4) реалізація просвітницьких заходів щодо впливу радону на здоров'я людини.

V. ФІНАНСУВАННЯ ТА ТЕРМІН ДІЇ ПРОГРАМИ

1. Фінансування заходів Комплексної програми захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки буде здійснюватися за рахунок коштів обласного, районного бюджетів, бюджетів органів місцевого самоврядування та інших не заборонених чинним законодавством джерел (додатки 1,3).

2. Термін дії програми – 2014-2018 роки.

VI. МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

1. Контроль за виконанням програми здійснюють: постійна комісія районної ради з питань екології та раціонального використання природних ресурсів і районна державна адміністрація.

2. Основними формами контролю за реалізацією заходів та досягненням показників програми будуть:

1) розпорядження голови райдержадміністрації;

2) звітність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств і відомств України в районі про стан виконання програми;

3) аналіз ходу виконання програми та прийняття додаткових заходів, спрямованих на досягнення мети програми;

4) залучення засобів масової інформації для висвітлення ходу реалізації програми.

3. Організація виконання програми забезпечується шляхом укладання в установленому порядку угод, в яких визначаються обсяги, зміст, терміни виконання робіт, порядок фінансування та звітування. Конкретний механізм фінансування визначається за умов максимально ефективного використання виділених коштів, можливостей виконавців, змісту та термінів виконання робіт.

4. Виконавцями програми є органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи районної державної адміністрації, профільні територіальні органи міністерств і відомств України в районі, та інші.

5. Райдержадміністрація та органи місцевого самоврядування щороку до 10 січня та 10 липня надають інформації про використання коштів, виконання заходів, хід виконання програми департаменту інфраструктури та промисловості облдержадміністрації та головному управлінню Держсанепідслужби України в Кіровоградській області. В інформації надаються дані про передбачені і фактичні обсяги та джерела фінансування програми з початку її дії, виконані заходи, обґрунтування причин у разі невиконання заходів.

6. Контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання заходів програми, здійснюється у порядку, встановленому чинним законодавством.

Додаток 1
до Комплексної програми
(пункт 1 Розділу V)

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Комплексної програми захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки

Обсяг коштів, який пропонується залучати на виконання програми	Виконання програми					Усього витрат на виконання програми
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	
Обсяг ресурсів, усього тис. грн. у тому числі:	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	150,0
державний бюджет	-					
обласний бюджет	-	-	-	-	-	-
районний бюджет	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	150,0
місцеві бюджети	-	-	-	-	-	-
кошти небюджетних джерел	-					

Додаток 2
до Комплексної програми
(пункт 1 Розділу IV)

ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТУ

Комплексної програми захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	Виконання програми					Усього до кінця дії програми
				2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Показники продукту програми									
1.	Дозиметричні вимірювання щодо виявлення "покинутих" і вразливих джерел іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів, що можуть бути виявлені за межами місць санкціонованого розміщення, у місцях зберігання і обробки сільгосппродукції на територіях сільських рад району	Кількість вимірювань, од	22	4	4	4	4	2	22
2.	Дослідження вмісту радону – 222 в повітрі приміщень дошкільних та шкільних закладів з	Кількість досліджень, од.	8	2	2	2	2	-	8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	критичними показниками рівня дій								
3.	Дослідження ОА радону у воді артезіанських свердловин.	Артезіанська свердловина, од.	3	-	1	1	1	-	3
4.	Дослідження середньорічної ЕРОА радону-222. у повітрі приміщень багатопверхових житлових будинків у м.Новомиргороді	Кількість вимірів/ будинків, од.	24/3	24/3					24/3
5.	Протирадонові заходи безумовно виправданого втручання (контрзаходи) у приміщеннях дошкільних і шкільних закладів та водопроводах централізованого водопостачання населення району	Кількість закладів/ водопроводів, од.	2/0	2/0	-	-	-	-	2/0
6.	Дозиметричний контроль гамма-випромінювання в населених пунктах району	Кількість адміністративних одиниць	22	4	4	4	4	2	22
II. Показники ефективності програми									
1.	Рівень охоплення дитячих об'єктів спостереження та контролю за зменшенням ризику від впливу техногенних та природних радіаційних чинників в середніх річних ефективних дозах опромінення населення	%	100	100	100	100	100	100	100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	району								
III. Показники якості програми									
1.	Зменшення середньорічної ефективної дози від впливу природних радіаційних чинників в закладах з постійним перебуванням дітей	%	8-12	10	10	10	10	10	10

Додаток 3
до Комплексної програми
(пункт 1 розділу V)

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАХОДИ

Комплексної програми захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючих випромінювань на 2014-2018 роки

№ з/п	Назва напрямку реалізації (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис.грн.	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Виконання заходів регіонального проекту "Стоп радон".	Визначаються окремими розпорядженнями та дорученнями голови Новомиргородської районної державної адміністрації	2014-2018	Органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи райдержадміністрації.	Бюджетні асигнування на утримання виконавців. Місцеві бюджети, кошти підприємств та установ, інші джерела не заборонені чинним законодавством	У межах кошторису Обсяги фінансування визначаються виконавцями на договірних засадах	Зменшення ризиків понаднормованого дозового навантаження та рівня онкозахворюваності, поліпшення екологічної ситуації в районі.
2.	Пошук і виявлення джерел та шляхів, що спричиняють вплив	1) організація робіт щодо проведення пошуку (дозиметричних вимірювань) "покинутих" і вразливих джерел	2014-2018 роки	Органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи райдержадміністрації.	Місцеві бюджети, інші джерела не заборонені чинним	Всього- 5,0 у тому числі: 2014- 1,0 2015- 1,0	Зменшення кількості покинутих джерел і вплив на існуюче уявлення

1	2	3	4	5	6	7	8
	іонізуючого випромінювання на людину	іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів, що можуть бути виявлені за межами місць санкціонованого розміщення, у місцях зберігання і обробки сільгосппродукції на територіях сільських рад району;			законодавством	2016- 1,0 2017- 1,0 2018- 1,0	про попит на нелегальні радіоактивні матеріали. Забезпечення радіаційного захисту населення
		2) впровадження заходів щодо контролю та обліку доз опромінення населення, ведення реєстру доз опромінення критичних груп населення в районі;	2014 - 2018 роки	Райдержадміністрації, міськвиконкоми, відповідні науково-дослідні ліцензовані установи, атестовані лабораторії	Місцеві бюджети. Інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Всього- 5,0 у тому числі: 2014- 1,0 2015- 1,0 2016- 1,0 2017- 1,0 2018- 1,0	Визначення критичних груп людей залежно від умов та місця проживання чи розташування робочих місць та реєстрація індивідуальних доз опромінення осіб, віднесених до критичної групи. Отримання експертних висновків щодо радіаційного впливу на довкілля. Впровадження заходів з профілактики

1	2	3	4	5	6	7	8
							опромінення людей радоном в повітрі приміщень будівель та воді із артезіанських свердловин
		3) придбання обладнання для контролю за радіаційними показниками, забезпечення методичного та метрологічного супроводу експлуатації приладів (у разі необхідності);	2014-2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування	Місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Всього- 3,0 у тому числі: 2014- - 2015- 3,0 2016- - 2017- - 2018- -	Проведення локального контролю; вимірювання радіаційних показників
		4) забезпечення радіоекологічного супроводу: відведення земельних ділянок, будівництва, будівельних матеріалів та контроль радіаційно небезпечних факторів під час прийому будівель в експлуатацію, фіксування реальних радіологічних показників під час оформлення договорів купівлі-продажу та здачі будівель і приміщень в оренду, проведення дозиметричного контролю гама-випромінювання, урахування рівня есхалатії	2014 - 2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування.	Місцеві бюджети, кошти власників об'єктів, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Обсяги фінансування визначаються виконавцями на договірних засадах	Виявлення джерел ІВ та зменшення впливу іонізуючого випромінювання на людину. Контроль виконання НРБУ – 97.

1	2	3	4	5	6	7	8
		радону із ґрунту та радіометричного контролю ЕРОА радону-222 у повітрі приміщень;					
		5) проведення досліджень води артезіанських свердловин та колодязів району - виконання вимірів ОА радону у воді. Дослідження об'єктів довкілля щодо вмісту та активностей природних радіонуклідів;	2014 - 2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування.	Місцеві бюджети-	Всього- 7,0 у тому числі: 2014- - 2015- 2,0 2016- 2,0 2017- 3,0 2018- -	Запобігання перевищенню ефективної дози, негативному впливу іонізуючого випромінювання на людину
		6) проведення пілотних вимірів середньорічної ЕРОА радону-222. у повітрі приміщень багатоповерхових житлових будівель у м.Новомиргород	2014 рік	Органи місцевого самоврядування, райдержадміністрація.	Місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Всього- 3,0 у тому числі: 2014- 3,0 Обсяги фінансування визначаються виконавцями на договірних засадах	Контроль за виконанням НРБУ-97, забезпечення радіаційного захисту і безпеки населення, зменшення рівня онкозахворюваності
		7) виявлення фактів незаконного обігу джерел іонізуючого випромінювання або радіоактивних матеріалів, вилучення радіоактивних аномалій з будівельних конструкцій житлових будинків та об'єктів соціальної сфери,	2014- 2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування.	Місцеві бюджети, кошти підприємств, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Обсяги фінансування визначаються виконавцями на договірних засадах	Забезпечення радіаційної безпеки населення району, вилучення із незаконного обігу РАМ

1	2	3	4	5	6	7	8
		проведення дозиметричного моніторингу територій підприємств та установ, які знаходяться на території району					
3.	Реалізація заходів щодо мінімізації впливу джерел і шляхів, що спричиняють понаднормоване дозове навантаження на людину, та (або) захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання	1) забезпечення захисту людини під час лікування та здійснення медичної діагностики. Аналіз та облік доз опромінення у лікувально-профілактичних закладах. Здійснення державного санітарного нагляду за забезпеченням радіаційної безпеки населення області, персоналу підприємств та установ, що здійснюють поводження з джерелами іонізуючого випромінювання;	2014-2018 роки	Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації, науково-дослідні ліцензовані установи, атестовані лабораторії	Бюджетні асигнування на утримання виконавців	У межах кошторису	Контроль джерел і шляхів, що спричиняють вплив іонізуючого випромінювання на людину
		2) проведення обґрунтованих протирадонових заходів безумовно виправданого втручання (контрзаходів) у разі перевищень середньорічної ЕРОА радону у повітрі приміщень дошкільних, шкільних та лікувальних закладів району, з виготовленням проектно-	2014-2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування.	Місцеві бюджети. Інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Всього- 2,0 у тому числі: 2014- - 2015- 2,0 2016- - 2017- - 2018- -	Виключення джерел і шляхів, що спричиняють вплив іонізуючого випромінювання на людину, забезпечення радіаційної безпеки населення району,

1	2	3	4	5	6	7	8
		кошторисної документації;					виконання НРБУ-97
		3) проведення державної інвентаризації радіоактивних відходів та джерел іонізуючого випромінювання на підприємствах, в установах та організаціях району	Один раз на 3 роки	Органи місцевого самоврядування, райдержадміністрація.	Бюджетні асигнування на утримання виконавця, кошти підприємств та установ	У межах кошторису	Контроль за використанням ДІВ, виявлення радіоактивних відходів, забезпечення контролю за їх накопиченням і переміщенням, своєчасною передачею спеціалізованому підприємству на зберігання і утилізацію
4.	Впровадження пунктів радіаційного контролю продуктів харчування на ринках і в інших місцях їх масової реалізації	Оновлення необхідного обладнання, устаткування та приладів радіологічних вимірювань	2014-2018 роки	Райдержадміністрації, міськвиконком, виконкоми місцевих рад.	Місцеві бюджети, кошти підприємств, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Обсяги фінансування визначаються замовником та виконавцями на договірних засадах	Забезпечення радіаційної безпеки та радіаційного захисту населення
5.	Виконання індивідуальних дозиметричних вимірювань згідно	Організація та проведення в установленому порядку щорічних радіологічних обстежень. Проведення	2014-2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування.	Місцеві бюджети-	Всього- 3,0 у тому числі: 2014- 1,0	Оцінка стану захисту людини від впливу іонізуючих

1	2	3	4	5	6	7	8
	з нормативами, визначеними відповідними центральними органами виконавчої влади	дозиметричного контролю за гамма-випромінюванням в населених пунктах району.				2015- 0,5 2016- 0,5 2017- 0,5 2018- 0,5	випромінювань. Виявлення можливих джерел радіаційного впливу на людину у межах місць компактного проживання
6.	Надання населенню безоплатних консультацій з питань захисту від впливу іонізуючих випромінювань, радіаційного контролю, дезактивації предметів побуту	1) надання населенню району безкоштовних консультацій щодо захисту від впливу іонізуючих випромінювань, радіологічного контролю, дезактивації предметів побуту;	2014-2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування.	Бюджетні асигнування на утримання виконавців	У межах кошторису	Забезпечення інформованості населення області з питань захисту від впливу іонізуючого випромінювання, радіологічного контролю, дезактивації предметів побуту
		2) впровадження системної інформаційної та науково-просвітницької роботи з населенням. Виготовлення інформаційних, методичних та пізнавальних матеріалів	2015-2018 роки	Огани місцевого самоврядування, райдержадміністрація	Місцеві бюджети, кошти підприємств, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Всього- 2,0 у тому числі: 2015- 1,0 2018- 1,0	Забезпечення інформованості населення району з питань радіологічних показників стану територій та методів захисту від впливу іонізуючого випромінювання

1	2	3	4	5	6	7	8
7.	Ремонт, атестація та обслуговування побутових приладів радіаційного контролю	Ремонт, градуїровка, повірка, атестація та обслуговування приладів для радіологічних вимірювань	2014-2018 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування, підприємства та установи району.	Місцеві бюджети, кошти підприємств та установ, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Обсяги фінансування визначаються виконавцями на договірних засадах	Забезпечення метрологічного супроводу радіологічних вимірювань

ПАСПОРТ

Комплексної програми захисту населення Новомиргородського району Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2014-2018 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Управління економічного розвитку, торгівлі, інфраструктури та промисловості райдержадміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми	Рішення Кіровоградської обласної ради від " 21 " березня 2014 року № 615
3.	Розробник програми	Управління економічного розвитку, торгівлі, інфраструктури та промисловості райдержадміністрації
4.	Відповідальні виконавці програми:	Органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи районної державної адміністрації, територіальні органи міністерств та відомств України в районі
5.	Учасники програми	Органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи районної державної адміністрації, територіальні органи міністерств та відомств України в районі, підприємства, установи та організації усіх форм власності.
6.	Терміни реалізації програми	2014 – 2018 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього, у тому числі:	30,0 тис. грн.
	кошти державного бюджету	-
	кошти обласного бюджету	-
	районний бюджет	30,0 тис. грн.
	кошти небюджетних джерел	Визначаються замовником і виконавцем на договірних засадах

Розробник програми

Начальник управління економічного розвитку,
торгівлі, інфраструктури та промисловості
райдержадміністрації

О. Наливайко